

LEGE
Privind Statutul Controlorului Civil de Trafic Aerian din România

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

SECȚIUNEA 1

Domeniu de aplicare

Art. 1 - (1) Prezenta lege reglementează statutul controlorului civil de trafic aerian din România care desfășoară sau a desfășurat, conform legii, activități de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian în spațiul aerian național al României și în orice alt spațiu aerian delegat României prin acordurile la care România este parte.

(2) Statutul stabilește regimul juridic, categoriile, competențele, drepturile și obligațiile specifice ale controlorului civil de trafic aerian din România, precum și responsabilitățile acestuia.

Art. 2 - (1) În sensul prezentei legi, prin controlor civil de trafic aerian din România se înțelege acea persoană, care deține sau a deținut Licența de controlor civil de trafic aerian emisă conform legii, în temeiul căreia desfășoară sau a desfășurat activități de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian al României și în orice alt spațiu aerian delegat României prin acordurile la care România este parte.

(2) Controlorul civil de trafic aerian din România își desfășoară activitatea în scopul asigurării serviciilor de trafic aerian în condiții de siguranță, în conformitate cu legislația internă, cu standardele, reglementările interne și internaționale aplicabile, precum și în conformitate cu practicile recomandate de organizațiile internaționale de aviație civilă la care România este parte.

SECȚIUNEA 2

Definiții

Art. 3- (1) În sensul prezentei legi, termenii utilizați au următorul înțeles:

a) **Autoritatea de Stat** - Ministerul de resort în domeniul transporturilor, care își exercită autoritatea, direct sau prin organisme tehnice specializate, instituții publice subordonate, unități care funcționează sub autoritatea ori coordonarea sa sau societăți comerciale autorizate.

b) **Autoritatea de Licențiere** - organismul tehnic specializat, desemnat de către Autoritatea de Stat drept responsabil pentru licențierea controlorilor civili de trafic aerian.

c) **Autorizare** - un înscris, parte integrantă a Licenței CTA, prin care se indică Unitatea de trafic aerian și pozițiile sau sectoarele operaționale la care controlorul este autorizat să exercite prerogativele Calificării/Calificărilor valabile care sunt prevăzute în Licența CTA respectivă, precum și anumite condiții speciale, drepturi sau limitări referitoare la respectivele Calificări.

d) **Biroul de raportare a serviciilor de trafic aerian sau Biroul ARO/Briefing** - unitate stabilită cu scopul de a primi rapoarte privind Serviciile de trafic aerian și planuri de zbor depuse înainte de decolare, care poate fi separată sau combinată cu o altă unitate de trafic aerian sau cu o unitate a Serviciilor de informare aeronautică de aerodrom.

e) **Birou NOTAM International** - birou desemnat pentru realizarea schimbului de mesaje NOTAM;

e) **Calificare** - un înscris, parte integrantă a Licenței CTA, prin care se stabilesc anumite condiții speciale, drepturi sau limitări referitoare la respectiva licență. Calificările sunt prevăzute în Anexa I.

f) **Calificare valabilă** - Calificare care permite unui controlor civil de trafic aerian să exercite prerogativele conferite de aceasta, în conformitate cu Autorizările înscrise în Licența CTA.

g) **Centru regional de control - ACC** - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control al traficului aerian și/sau Serviciul de informare a zborurilor controlate în cuprinsul unor regiuni de control aflate în responsabilitatea sa.

h) **Certificat medical** - dovadă acordată de Autoritatea de Licențiere, care demonstrează că titularul unei Licențe CTA îndeplinește cerințele specifice din punctul de vedere al aptitudinii medicale pentru a desfășura activitatea de controlor civil de trafic aerian. Acesta este emis ca urmare a evaluării efectuată de Autoritatea de Licențiere a raportului transmis de către examinatorul medical desemnat, care a condus examinarea medicală a solicitantului unei licențe.

i) **Certificat de competență** - document eliberat ca urmare a aplicării metodologiei aprobate de către Autoritatea de Licențiere și care atestă îndeplinirea cerințelor de competență profesională ale controlorului civil de trafic aerian referitoare la cunoștințele, abilitățile și experiența corespunzătoare, necesare pentru a furniza Serviciile de control al traficului aerian înscrise într-o Licență de controlor civil de trafic aerian.

j) **Centru de informare a zborurilor - FIC** - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de informare a zborurilor și Serviciul de alarmare.

k) **Evaluator** - controlor civil de trafic aerian autorizat Instructor, recunoscut de Autoritatea de Licențiere, în scopul evaluării performanței controlorilor civili de trafic aerian, în cadrul Schemei de menținere a competenței.

l) **Examinator** - controlor civil de trafic aerian autorizat de Autoritatea de Licențiere să efectueze examinările controlorilor civili de trafic aerian pentru obținerea și menținerea Certificatului de competență conform Schemei de menținere a competenței.

m) **Incident critic** - orice incident care, prin expunere directă sau indirectă a controlorului civil de trafic aerian la evenimente cu caracter neobișnuit, cu apariție bruscă soldată cu pierderea sau diminuarea controlului situației și cu consecințe traumatizante în plan psihic și/sau echilibrului

fiziologic, generează consecințe negative asupra performanței profesionale și adaptării generale a controlorului civil de trafic aerian.

n) **Instructor** - termen generic desemnând, după caz, controlorul civil de trafic aerian deținător al unei Autorizări, asociată Licenței CTA, de "Instructor dirijare sol", "Instructor informare", "Instructor simulator" sau "Instructor în trafic real".

o) **Instructor dirijare sol** - Instructor autorizat pentru instruirea în cadrul serviciilor de dirijare sol.

p) **Instructor informare** - Instructor autorizat pentru instruirea în cadrul Serviciilor de informare aeronautică sau Serviciilor de informare a zborurilor.

q) **Instructor simulator** - Instructor autorizat să asigure Instruire la simulator.

r) **Instructor în trafic real** - Instructor autorizat să asigure Instruire în trafic real.

s) **Instruire la simulator** - fază a pregătirii practice a controlorului civil de trafic aerian la nivelul Unităților de trafic aerian prin folosirea intensivă a simulatorului și a altor mijloace de pregătire sintetică adaptate locației și tipului de Unitate a serviciilor de trafic aerian, sub supervizarea unui Instructor atestat.

t) **Instruire în trafic real** - fază a pregătirii practice a controlorului civil de trafic aerian, caracterizată prin integrarea în practică, în situație de trafic real, a cunoștințelor, abilităților și practicilor dobândite în prealabil și care au legătură cu serviciul, sub supervizarea unui Instructor în trafic real.

u) **Licența de controlor civil de trafic aerian** sau **Licența CTA** - document prin care se atestă că o persoană este calificată și autorizată să furnizeze Servicii de trafic aerian în virtutea cunoștințelor, experienței, competenței, abilităților, precum și aptitudinilor fizice și mentale dovedite și care conține date și atestări personale, medicale și profesionale, inclusiv detalii referitoare la Calificările și Autorizările asociate, tipurile de Servicii de control al traficului aerian pe care titularul acesteia le poate furniza, precum și Unitatea/Unitățile ATC la care acestea pot fi furnizate.

v) **Program de susținere psihologică** - program complex de management al stresului indus controlorului civil de trafic aerian urmare a unui Incident critic. Programul constă în acordarea de consiliere psihologică imediat după un Incident critic.

w) **Schema de menținere a competenței** - metodologie aprobată de către Autoritatea de Licențiere, prin care aceasta se asigură că furnizorul de servicii autorizat evaluează și menține la nivelul Unităților de trafic aerian competența profesională a deținătorilor de Licență CTA.

x) **Serviciu de control al traficului aerian** – serviciu furnizat de către Unitățile de trafic aerian, în scopul:

- i) prevenirii abordajelor dintre aeronave;
- ii) prevenirii coliziunilor dintre aeronavele și obstacolele de pe suprafața de manevră;
- iii) intensificării și regularizării fluxului traficului aerian.

aa) **Serviciu de informare aeronautică** - serviciu stabilit în cadrul unei zone de acoperire definite, furnizat cu scopul de a da informațiile/datele aeronautice necesare siguranței, regularității și eficienței navigației aeriene.

bb) **Serviciu de trafic aerian** - termen generic ce semnifică, după caz, Serviciul de control al traficului aerian (Serviciul de control regional, Serviciul de control de apropiere, Serviciul de control de aerodrom), Serviciul de informare a zborului, Serviciul de alarmare, Serviciul consultativ de trafic aerian.

cc) **Serviciu de control regional** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat zborurilor controlate în regiunea de control.

dd) **Serviciu de control de apropiere** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat zborurilor controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză.

ee) **Serviciu de control de aerodrom** - Serviciu de control al traficului aerian furnizat traficului de aerodrom.

ff) **Serviciu de informare a zborurilor** - Serviciu de trafic aerian furnizat cu scopul de a oferi recomandări și informații utile pentru desfășurarea sigură și eficientă a zborurilor.

gg) **Serviciu de alarmare** - Serviciu de trafic aerian furnizat pentru informarea organizațiilor și autorităților competente referitor la aeronavele care necesită acțiuni de căutare și salvare, precum și pentru a asista organizațiile respective, conform necesităților.

hh) **Serviciul consultativ de trafic aerian** - Serviciu de trafic aerian furnizat în cuprinsul unui spațiu aerian consultativ în scopul asigurării eșalonării, în măsura posibilității, între aeronavele care operează după planuri de zbor IFR.

ii) **SOL** - unitate de trafic dirijare la sol pe aerodrom.

jj) **Turnul de control de aerodrom** - TWR - o Unitate de trafic aerian stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control și/sau Serviciul de informare al zborurilor de aerodrom.

kk) **Unitate a serviciilor de trafic aerian sau Unitate de trafic aerian** - Termen generic care desemnează, după caz, o Unitate de control al traficului aerian, un Centru de informare a zborului sau un Birou de raportare a serviciilor de trafic aerian.

ll) **Unitate de control al traficului aerian sau Unitate ATC** - termen generic care desemnează, după caz, un Centru de control regional, o Unitate de control de apropiere sau un Turn de control de aerodrom.

mm) Unitate de control de apropiere sau **Unitate APP** - o unitate stabilită în scopul de a furniza Serviciul de control al traficului aerian și/sau Serviciul de informare a zborurilor, a aeronavelor controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză.

CAPITOLUL II CATEGORII DE CONTROLORI CIVILI DE TRAFIC AERIAN DIN ROMÂNIA

Art. 4- (1) În funcție de Serviciul de control al traficului aerian și de Unitățile ATC în care sunt asigurate aceste servicii, în România sunt recunoscute următoarele categorii de controlori civili de trafic aerian:

a) *Controlori civili de dirijare trafic aerian - CTA*

- i) CTA - ACC - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor pentru zborurile controlate în cuprinsul unor regiuni de control aflate în responsabilitatea sa;
- ii) CTA - APP - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor pentru zborurile controlate în fazele de sosire și plecare sau care tranzitează spațiul aerian în cauză;
- iii) CTA - TWR - controlorii civili de trafic aerian care asigură Serviciul de control și/sau Serviciul de informare a zborurilor în cadrul unei Unități de control al traficului aerian de aerodrom;
- iv) CTA - SOL - controlorii civili de trafic aerian care asigură serviciile de dirijare la sol pe aerodrom;

b) *Controlori informare trafic aerian - CITA*

- i) CITA ACC - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare a zborurilor furnizând avizele, informațiile și datele necesare desfășurării eficiente și în siguranță a zborurilor, prelucrarea și procesarea mesajelor și datelor de trafic aerian, precum și managementul traficului aerian;
- ii) CITA TWR - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare aeronautică în cadrul unei Unități de control al traficului aerian de aerodrom;
- iii) CITA ARO/Briefing - controlori civili de trafic aerian care asigură Serviciul de informare aeronautică înainte și după zbor, schimbul de mesaje ATS și schimbul de mesaje ATFCM;
- iv) CITA NOTAM - controlori civili de trafic aerian care realizează schimbul de mesaje NOTAM ;

(2) Controlorii civili de trafic aerian pot fi:

- a) controlori civili de trafic aerian stagiaari
- b) controlori civili de trafic aerian

(3) Controlorii civili de trafic aerian sunt încadrați pe funcții în conformitate cu Anexa 5.

Art. 5 - Perioada de stagiu este stabilită pentru fiecare Calificare în parte prin reglementările emise în acest sens de Autoritatea de Licențiere.

Art. 6 - (1) Controlorul civil de trafic aerian poate exercita numai acele activități permise de Calificările și Autorizările asociate Licenței CTA .

(2) Calificările/Autorizările controlorilor civili de trafic aerian sunt cuprinse în Anexa I și se acordă de Autoritatea de Licențiere conform legislației și reglementărilor în vigoare.

Art. 7- Autoritatea de Licențiere stabilește prin reglementări condițiile și cerințele specifice pentru obținerea unei anumite Calificări și/sau Autorizări, în funcție de serviciul și Unitatea de servicii a traficului aerian.

CAPITOLUL III LICENȚIEREA CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

SECȚIUNEA 1

Licența CTA

Art. 8- (1). Licența de controlor civil de trafic aerian este valabilă pe toată durata vieții titularului.

(2). Titularul unei Licențe de controlor civil de trafic aerian nu are dreptul să exercite prerogativele conferite decât dacă aceasta conține o Calificare valabilă, Autorizările asociate conform legislației și reglementărilor în vigoare, precum și un Certificat medical în termen de valabilitate eliberat conform legii.

Art. 9- Licențele CTA sunt de doua tipuri:

- a) licența de controlor civil de trafic aerian stagiar
- b) licența de controlor civil de trafic aerian

SECȚIUNEA 2

Menținerea Licenței CTA

Art. 10- (1). După obținerea unei Calificări valabile, controlorul civil de trafic aerian trebuie să demonstreze, prin participarea la evaluări continue și/sau periodice, continuitatea competenței sale profesionale, în vederea menținerii dreptului de exercitare a prerogativelor conferite de licența respectivă.

(2). Evaluarea continuă și/sau periodică a competenței profesionale se va realiza pentru fiecare categorie de controlori civili de trafic aerian conform reglementărilor în vigoare.

SECȚIUNEA 3

Suspendarea și revocarea Licenței CTA

Art. 11- (1). Suspendarea Licenței CTA sau a Calificărilor și/sau Autorizărilor se dispune de către Autoritatea de Licențiere conform legislației și reglementărilor în vigoare.

(2). Suspendarea poate fi ridicată, în condițiile prevăzute de reglementările aplicabile privind reantrenarea și evaluarea competenței persoanei în cauză.

Art. 12- (1). Autoritatea de Licențiere poate revoca Licența CTA și/sau Calificările și/sau Autorizările, dacă un controlor civil de trafic aerian nu se poate conforma condițiilor impuse în scopul ridicării unei suspendări, iar pregătirea sa ulterioară se face fără succes sau este considerată necorespunzătoare.

(2). - Un controlor civil de trafic aerian căruia i s-a revocat licența nu mai are dreptul să furnizeze Servicii de trafic aerian.

Art. 13. Autoritatea de Licențiere trebuie să manifeste imparțialitate și transparență în realizarea atribuțiilor care îi revin potrivit legii.

CAPITOLUL IV

DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

SECȚIUNEA I

Drepturile controlorului civil de trafic aerian

Art. 14- Toate categoriile de controlori civili de trafic aerian au drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare, din prevederile prezentei legi, precum și din prevederile contractelor individuale și colective de muncă aplicabile la nivelul Unităților de servicii de trafic aerian în care controlorii civil de trafic aerian sunt angajați.

Art. 15- (1) Controlorului civil de trafic aerian îi este garantat dreptul la libera exprimare, în condițiile legii și cu respectarea confidențialității asupra informațiilor care ar putea aduce atingere siguranței naționale.

(2) Libertatea de exprimare a controlorului civil de trafic aerian nu este îngrădită de obligația de raportare prevăzută la articolul 34 din prezenta lege.

Art. 16- Controlorul civil de trafic aerian are dreptul de a fi informat și consultat cu privire la deciziile care se iau în aplicarea prezentei legi și care îl vizează în mod direct.

Art. 17- Controlorul civil de trafic aerian este încadrat la locul de muncă în condiții de muncă speciale.

Art. 18- (1) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de sporuri pentru condiții de muncă speciale, conform contractelor colective de muncă aplicabile și dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de spor pentru condiții grele de muncă de până la 15% și de un spor pentru lucrul la ecrane radar pentru condiții nocive de lucru.

Art. 19- (1) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian este de 30 de ore pe săptămână.

(2) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian din Biroul ARO/Briefing este de 40 de ore pe săptămână.

(3) Durata normală a timpului de muncă a controlorului civil de trafic aerian informare ACC este de 36 de ore pe săptămână.

(4) Având în vedere natura muncii prestate, timpul de muncă al controlorului civil de trafic aerian este repartizat inegal, efectuat în ture conform prevederilor contractelor de muncă aplicabile.

Art. 20- Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de formare și perfecționare profesională în condițiile legii.

Art. 21- Controlorul civil de trafic aerian implicat într-un Incident critic, beneficiază de un Program de susținere psihologică.

Art. 22- (1) Controlorul civil de trafic aerian beneficiază de concediu de odihnă în condițiile prezentei legi, a legilor și a contractelor colective și/sau individuale de muncă aplicabile.

(2) Controlorii civili de trafic aerian beneficiază de un concediu anual de odihnă suplimentar, precum și de un concediu anual de recuperare psihologică, conform Anexei 2.

Art. 23 (1) Concediul de recuperare psihologică se acordă de către angajator și se execută integral într-o unitate / locație / stațiune turistică sau balneoclimaterică. Concediul de recuperare psihologică este obligatoriu și gratuit, costurile aferente, inclusiv cele de transport, fiind suportate de către angajator.

(2) Pe durata concediului de recuperare psihologică, controlorul civil de trafic aerian primește drepturile salariale la nivelul celor corespunzătoare ultimei luni anterioare efectuării concediului de recuperare psihologică.

Art. 24- (1) Controlorii civili de trafic aerian beneficiază de pensie de serviciu, în condițiile prezentei legi, într-un cuantum cuprins între 60% și 85% din media veniturilor salariale nete realizate în 6 luni consecutiv lucrate în calitate de controlor civil de trafic aerian, la alegerea persoanei în cauză, în funcție de numărul de ani lucrați în activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian, conform Anexei 4.

(2) Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public de pensii se suportă din bugetul angajatorului controlorului civil de trafic aerian.

(3) Vârsta standard de pensionare pentru controlorii civili de trafic aerian este de 57 ani, atât pentru femei cât și pentru bărbați.

(4) Controlorul civil de trafic aerian poate fi pensionat la cerere cu cel mult 5 ani înainte de atingerea vârstei standard prevăzută la alin. 3 dacă a realizat un stagiu cumulativ de cotizare de cel puțin 25 de ani la sistemul public de pensii și o perioadă minimă cumulativă de 25 de ani de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian.

(5) Pensionarea anticipată a controlorilor civili de trafic aerian, prevăzută la alin. 4, se va face la cerere, gradual, conform prevederilor Anexei 3.

(6) Controlorul civil de trafic aerian poate beneficia și de o pensie facultativă, în condițiile legii.

(7) Pentru persoanele care, la data pensionării, nu mai exercită profesia de controlor civil de trafic aerian, cuantumul pensiei de serviciu va fi stabilit în funcție de numărul de ani lucrați în activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian, după caz și va fi stabilit în conformitate cu Anexa 4. În acest caz, pensia de serviciu se stabilește având ca bază de calcul media salariilor nete realizate în ultimele 6 luni de către un controlor civil de trafic aerian aflat în activitate, în condiții identice de vechime, calificări și autorizări echivalente.

(8) Pensile de serviciu se actualizează anual, pe baza următoarei proceduri:

a) Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale transmite angajatorului controlorilor civili de trafic aerian, la finalul fiecărui an, listele cu titularii pensiilor de serviciu aflați în plată în luna decembrie a fiecărui an;

b) Angajatorul controlorilor civili de trafic aerian transmite în luna ianuarie a fiecărui an situația cuprinzând datele necesare actualizării pensiilor de serviciu;

c) Actualizarea pensiilor de serviciu ale controlorilor civili de trafic aerian se face la începutul fiecărui an, pe baza informațiilor furnizate de către angajatorul controlorilor civili de trafic aerian, în raport cu media salariilor nete realizate în ultimele 6 luni de către controlorii civili de trafic aerian, cu funcții, calificări și autorizări echivalente.

Art. 25. - (1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, controlorul civil de trafic aerian a cărui inaptitudine fizică sau psihologică de a presta Serviciul de control al traficului aerian este atestată de un Certificat medical, va fi trecut în cadrul aceleiași angajator într-o altă muncă corespunzătoare pregătirii sale și conform contractelor colective și/sau contractelor individuale de muncă aplicabile.

(2) În conformitate cu prezenta lege, în cazul în care angajatorul este pus în situația de a efectua mutări de personal ca urmare a necesității operaționale, restrângerii activității, re tehnologizării și automatizării, controlorul civil de trafic aerian în cauză va fi trecut în cadrul aceleiași angajator într-o altă muncă corespunzătoare pregătirii sale și conform contractelor colective și/sau contractelor individuale de muncă aplicabile.

Art. 26. - (1) La decesul controlorului civil de trafic aerian, copiii și/sau sotul supraviețuitor al acestuia beneficiază de pensie de urmaș, în condițiile prevăzute de legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) Pensia de urmaș se calculează din pensia de serviciu a titularului aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul în condițiile prezentei legi, dacă aceasta este mai avantajoasă decât pensia stabilită sau cuvenită în sistemul public de pensii.

Art. 27. -- Controlorul civil de trafic aerian va fi asigurat de către angajator pentru risc profesional și pentru cazurile de producere a unor accidente de muncă urmate de deces, invaliditate permanentă sau

temporară, spitalizare, precum și pentru cazurile de îmbolnavire cu pierderea capacității de muncă necesară desfășurării activității specifice pentru care deține documentul nominal de calificare. Condițiile de asigurare sunt cele prevăzute de lege și/sau prin contractele colective de muncă aplicabile.

Art. 28. - (1) În cazul pierderii capacității de muncă, necesară desfășurării activităților specifice, produsă din motive neimputabile controlorului civil de trafic aerian, urmat de invaliditate permanentă sau temporară a acestuia, controlorul civil de trafic aerian beneficiază:

- a) pe timpul recuperării capacității de muncă, de toate drepturile salariale cu caracter permanent pe care le avea la data pierderii capacității de muncă, până la stabilirea definitivă a situației sale, fără a se depăși însă durata de 2 ani;
- b) de o compensație bănească neimpozabilă acordată lunar, până la pensionarea pentru limită de vârstă, care să acopere diferența dintre venitul mediu lunar net indexat din ultimul an de activitate și venitul net lunar obținut ca urmare a imposibilității continuării activității în calitate de controlor civil de trafic aerian.

(2) Drepturile salariale cu caracter permanent și compensația, prevăzute la alin. (1), se asigură de către angajatorul controlorului civil de trafic aerian.

Art. 29- Controlorul civil de trafic aerian va beneficia de toate sporurile stabilite în condițiile legii și a contractelor colective și/sau individuale de muncă aplicabile.

Art. 30 (1) Controlorul civil de trafic aerian va beneficia anual de 12 călătorii gratuite pe cursele aeriene interne, și de o călătorie gratuită pe cursele aeriene internaționale, ale căror costuri sunt suportate de angajator.

(2) Soțul sau soția controlorului civil de trafic aerian, precum și copiii în întreținere, vor beneficia, în aceleași condiții, de câte 6 călătorii pe cursele aeriene interne și de o călătorie pe cursele aeriene internaționale, ale căror costuri sunt suportate de angajator.

SECȚIUNEA 2

Îndatoririle controlorului civil de trafic aerian

Art. 31- Controlorul civil de trafic aerian are obligația de a-și îndeplini îndatoririle de serviciu cu profesionalism, loialitate, corectitudine, în mod conștiincios și corespunzător Calificării atestate prin Licența CTA pe care o deține. Controlorul civil de trafic aerian trebuie să se abțină de la orice fapte care ar putea să aducă prejudicii Unității de trafic aerian în care își desfășoară activitatea.

Art. 32- Controlorul civil de trafic aerian are următoarele îndatoriri:

- a) să depună toate eforturile necesare în vederea prevenirii oricărei fapte/ oricărui act care ar putea pune în pericol siguranța traficului aerian, viața personalului sau a pasagerilor aflați la bordul aeronavelor;
- b) să aducă la cunoștința conducerii Unității de trafic aerian, conform prevederilor articolului 34 alin. (1) din prezenta lege, orice neregulă, abatere sau lipsuri în activitatea de dirijare, control și/sau informare, care ar putea duce la periclitarea siguranței traficului aerian;

- c) să participe la cursurile de formare și perfecționare profesională organizate de angajator, precum și de către alte instituții special abilitate;
- d) să cunoască și să aplice în mod corect procedurile, instrucțiunile, normele și reglementările aeronautice civile aplicabile activității de control și informare al traficului aerian pe care o desfășoară;
- e) să cunoască și să respecte prescripțiile de calitate și siguranță a zborului stabilite pentru activitatea de Control al traficului aerian pe care o desfășoară;
- f) să respecte limitele de timp de muncă și odihnă stabilite prin reglementările aplicabile;
- g) să se prezinte la examinările medicale obligatorii;
- h) să informeze autoritățile competente cu privire la situațiile în care condițiile de muncă, mediul de lucru sau orice alte măsuri aplicate aduc sau pot aduce atingere și influențează negativ activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian;
- i) să nu consume și să nu fie sub influența băuturilor alcoolice în timpul serviciului;
- j) să nu consume substanțe halucinogene sau psihotrope;
- k) să nu exercite nici una din atribuțiile deținute în virtutea Licenței CTA în cazurile în care sănătatea sa fizică sau psihică este diminuată într-o măsură care ar putea afecta calitatea și siguranța cu care prestează serviciile de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian și să informeze angajatorul despre inaptitudinea sa;
- l) să păstreze secretul de serviciu în condițiile legii.

Art. 33 - (1) Controlorul civil de trafic aerian are obligația de a respecta reglementările aplicabile în ceea ce privește raportarea tuturor evenimentelor de aviație civilă.

(2) Evenimente de aviație civilă care pun sau pot pune în pericol siguranța traficului aerian, dintre cele raportate conform alineatului (1), vor fi înregistrate într-o bază de date special concepută în acest sens, administrată la nivelul fiecărei Unități de trafic aerian; păstrarea acestora se face exclusiv în scopul prevenirii producerii de evenimente care pot pune în pericol siguranța traficului aerian și în vederea îmbunătățirii siguranței traficului aerian.

(3) Pentru asigurarea confidențialității identității controlorului civil de trafic aerian care a raportat evenimente de aviație civilă, datele de identificare ale acestuia sau alte date personale care ar putea conduce la dezvăluirea identității nu vor fi dezvaluite unei terțe parti, în nici o situație, în afara celor prevăzute expres de lege.

CAPITOLUL V

RĂSPUNDEREA CONTROLORULUI CIVIL DE TRAFIC AERIAN

Art. 34 - Controlorul civil de trafic aerian care încalcă legile, reglementările, procedurile și instrucțiunile aplicabile activității de control și informare a traficului aerian, îndatoriri ce îi revin potrivit prezentei legi, Licenței CTA, contractelor colective de muncă, contractului individual de muncă și normelor interne, răspunde disciplinar, contravențional, civil sau penal, în funcție de gravitatea abaterii săvârșite, conform prevederilor legale aplicabile.

Art. 35 - Răspunderea controlorului civil de trafic aerian implicat în orice eveniment de aviație civilă și pe care l-a raportat conform prevederilor articolului 34 din prezenta lege, este angajată numai în

cazurile în care este dovedită intenția sau neglijența sa gravă sau în cazul în care este dovedit consumul de către acesta de băuturi alcoolice în timpul serviciului, sau în cazul consumului substanțelor halucinogene sau psihotrope.

CAPITOLUL VI DISPOZIȚII FINALE

Art. 36 - La data intrării în vigoare a prezentei legi, Decretul Lege nr. 125/1990 privind reglementarea unor drepturi ale personalului de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian civil, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54/25.04.1990, precum și orice alte prevederi contrare se abrogă.

Art. 37 - Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile specifice referitoare la controlul traficului aerian, prevăzute în alte legi și reglementări în vigoare.

Calificări / Autorizări ale controlorului civil de trafic aerian

I. Licența ATC trebuie să conțină una sau mai multe calificări din clasele următoare

I.1. TWR

- **CONTROL DE AERODROM, LA VEDERE - ADV:** conferă deținătorului dreptul de a furniza serviciul ATC pentru traficul de aerodrom la un aerodrom pentru care nu există publicate proceduri de plecare sau de apropiere instrumentală.
- **CONTROL DE AERODROM, INSTRUMENTAL - ADI:** conferă deținătorului dreptul de a furniza Serviciul ATC la un aerodrom pentru care sunt publicate proceduri de plecare și/sau de apropiere instrumentală. Calificarea ADI conferă deținătorului dreptul de a furniza și Serviciul de control de aerodrom la vedere (ADV).

I.2. APP

- **CONTROL DE APROPIERE, PROCEDURAL - APP:** conferă deținătorului dreptul de a furniza un Serviciu ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei regiuni de control și/sau al unei zone de control, fără utilizarea echipamentelor de supraveghere.
- **CONTROL DE APROPIERE, SUPRAVEGHERE - APS:** conferă deținătorului dreptul de a furniza Serviciul ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei regiuni de control și/sau al unei zone de control, utilizând echipamente de supraveghere.

I.3. ACC

- **CONTROL REGIONAL, PROCEDURAL - ACP:** conferă deținătorului dreptul de a furniza Serviciul ATC în regiuni de control, fără utilizarea vreunui echipament de supraveghere.
- **CONTROL REGIONAL, SUPRAVEGHERE - ACS:** conferă deținătorului dreptul de a furniza Serviciul ATC în regiuni de control cu utilizarea unui echipament de supraveghere.

II. Autorizări asociate calificărilor

II.1. TWR

Control de aerodrom, la vedere (ADV)

Control de aerodrom, instrumental (ADI) trebuie să fie însoțită de una sau mai multe autorizări:

- **Control TWR (TWR)**
- **Controlul mișcării la sol (GMC)**
- **Controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere (GMS)**
- **Controlul zborului (AIR)**
- **Control radar de aerodrom (RAD)**

II.2. APP

Control de apropiere, procedural (APP)

Control de apropiere, supraveghere (APS) trebuie să fie însoțită de una sau mai multe autorizări:

- **Radar (RAD)**
- **Radar de apropiere de precizie (PAR)**

- Apropiere supravegheată radar (SRA)
- Supraveghere dependentă automatizată (ADS)
- Control terminal (TCL)

II.3. ACC

Control regional, procedural (ACP)

Control regional, supraveghere (ACS) trebuie să fie însoțită de una sau mai multe autorizări:

- Radar (RAD)
- Supraveghere dependentă automatizată (ADS)
- Control terminal (TCL)

III. Autorizări asociate licenței

- *Instructor în trafic real (OJTI)*
- *Instructor simulator (SIM)*
- *Examinator ATC (EXM)*

IV. Calificări ale controlorilor civili de trafic aerian informare ACC, TWR, ARO/Briefing și NOTAM:

- *CTA informare stagiar;*
- *CTA informare;*
- *CTA informare instructor.*

V. Calificări ale controlorilor civili de trafic aerian dirijare sol

- *CTA dirijare SOL*
- *CTA instructor dirijare SOL*

Concediu anual de odihnă suplimentar și de recuperare psihologică

Controlorii civili de trafic aerian beneficiază de concediu de recuperare psihologică și concediu de odihnă suplimentar după cum urmează:

- a. CTA ACC - concediu de recuperare psihologică de 12 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 12 zile lucratoare;
- b. CTA APP - concediu de recuperare psihologică de 12 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 12 zile lucratoare;
- c. CTA TWR Otopeni - concediu de recuperare psihologică de 12 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 12 zile lucratoare;
- d. CTA TWR de la alte aeroporturi/aerodromuri - concediu de recuperare psihologică de 10-12 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 9-12 zile lucrătoare stabilite, în funcție de complexitatea și volumul de trafic aerian dirijat, prin Contractul Colectiv de Muncă și/sau Contractul Individual de Muncă;
- e. CTA TWR cu calificarea ADV - concediu de recuperare psihologică de 10 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 9 zile lucratoare;
- f. CTA SOL - concediu de recuperare psihologică de 10 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 9 zile lucratoare;
- g. CITA - concediu de recuperare psihologică de 10 zile calendaristice și concediu de odihnă suplimentar de 9 zile lucratoare.

Anexa 3

Vârsta pensionării anticipate la cerere a controlorului civil de trafic aerian

Stagiul minim de cotizare la sistemul public de pensii	Nr. minim de ani efectuați în activitatea de dirijare, control și/sau informare	Vârsta minimă a pensionării anticipate a controlorului civil de trafic aerian
25	25	52
25	21	53
25	17	54
25	13	55
25	9	56
25	5	57

Anexa 4

Cuquantumul pensiei de serviciu

Stagiul minim de cotizare la sistemul public de pensii	Nr. minim de ani efectuați în activitatea de dirijare, control și/sau informare	Cuquantumul pensiei de serviciu
25	25	85 %
25	21	80%
25	17	75%
25	13	70%
25	9	65%
25	5	60%

Anexa 5

Funcțiile controlorilor civili de trafic aerian

I. Controlor trafic operativ dirijare și control

Funcția	Unitatea de trafic aerian
Supervizor	ACC, APP, TWR
CTA instructor radar	ACC, APP, TWR
CTA instructor non radar	ACC, APP, TWR
CTA instructor simulator	ACC, APP, TWR
CTA radar	ACC, APP, TWR
CTA non-radar	ACC, APP, TWR
CTA radar stagiar	ACC, APP, TWR
CTA non-radar stagiar	ACC, APP, TWR
Sef tura SOL	SOL
Navigator principal instructor SOL	SOL
Navigator principal SOL	SOL
Navigator SOL	SOL
Controlor SOL	SOL
Dispecer aeroport	SOL

II. Controlor informare trafic aerian

Funcția	Unitatea de trafic aerian
Supervizor	ACC, TWR, ARO/BRIEFING, NOTAM
CITA instructor	ACC, TWR, ARO/BRIEFING, NOTAM
CITA	ACC, TWR, ARO/BRIEFING, NOTAM
CITA stagiar	ACC, TWR, ARO/BRIEFING, NOTAM

CTA radar, CTA non radar si CITA vor fi diferentiatii prin intermediul unor trepte profesionale ce vor fi stabilite prin contractele colective și/sau individuale de muncă aplicabile.

Expunere de motive

1. Aspecte introductive

Controlul traficului aerian presupune desfășurarea unor activități esențiale pentru siguranța traficului aerian. Serviciile de trafic aerian constau în activități pentru prevenirea abordajelor dintre aeronave, prevenirea coliziunilor dintre aeronavele și obstacolele de pe suprafața de manevră și intensificarea și regularizarea fluxului traficului aerian.

Adoptarea celor patru Regulamente ale Consiliului Uniunii Europene și ale Parlamentului European alcătuind pachetul normativ intitulat generic „Cerul Unic European”, preocupările Comisiei Europene și ale Parlamentului European în direcția adoptării unei Directive care să reglementeze unitar la nivel comunitar aspectele legate de licențierea controlorilor civili de trafic aerian, denotă importanța sporită a serviciilor legate de transportul aerian și siguranța transportului aerian.

Întrucât în dreptul comunitar nu este prevăzută expres competența Uniunii Europene de a reglementa statutul controlorilor civili de trafic aerian, această competență normativă aparține statelor membre. Astfel, în state europene precum Franța, Belgia, Marea Britanie, Danemarca, specificitatea activității de control al traficului aerian desfășurată de controlorii civili de trafic aerian a determinat adoptarea unor reglementări distincte aplicabile exclusiv acestei categorii a personalului aerian civil nenavigant.

În calitatea actuală de membru al Organizației Aviației Civile Internaționale, al Convenției Internaționale privind Cooperarea pentru Siguranța Aviației Aeriene EUROCONTROL, al Conferinței Europene a Aviației Civile și al Joint Aviation Authority, România a ratificat și aplică la nivel național reglementările acestor organisme în domeniul traficului aerian civil.

2. Stadiul actual al legislației românești aplicabile controlorilor civili de trafic aerian

În prezent, în România, domeniul siguranței traficului aerian este reglementat în cadrul mai larg al legislației naționale privind activitatea aeronautică civilă pe teritoriul și în spațiul aerian național, respectiv prin Codul Aerian, precum și prin convenții și acorduri internaționale la care România este parte.

Activitatea de control al traficului aerian este în prezent reglementată de un singur act normativ cu aplicare specifică, respectiv de Decretul-lege nr. 125/1990 privind reglementarea unor drepturi ale personalului de dirijare, control și informare a traficului aerian civil. În afara acestui Decret-lege, domeniul este reglementat și de următoarele acte normative cu caracter general:

- Legea nr. 65/2004 pentru ratificarea Protocolului referitor la aderarea Comunității Europene la Convenția internațională privind cooperarea pentru siguranța navigației aeriene EUROCONTROL din 13 decembrie 1960, astfel cum a fost amendată de mai multe ori și armonizată prin Protocolul din 27 iunie 1997, semnat la Bruxelles la 8 octombrie 2002;
- Ordinul nr. 447/2003 al Ministrului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței pentru aprobarea Instrucțiunilor privind examinarea medicală și psihologică a personalului din transporturi cu responsabilități în siguranța circulației și a navigației,

precum și organizarea, funcționarea și competența comisiilor medicale și psihologice de siguranța circulației;

- Hotărârea de Guvern nr. 594/1999 privind salarizarea personalului din regiile autonome aeroportuare cu specific deosebit care își desfășoară activitatea sub autoritatea consiliilor județene, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 740/1994 privind îmbunătățirea coeficienților de ierarhizare a salariilor de bază pentru personalul din regiile autonome ale aeroporturilor din România;
- Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România.

3. Necesitatea adoptării unui statut al controlorului civil de trafic aerian

- *Abrogarea Decretului – lege nr. 125/1990 privind reglementarea unor drepturi ale personalului de dirijare, control și informare a traficului aerian civil*

Propunerea adoptării acestui statut se impune, în primul rând, ca urmare a absenței unui cadru normativ special privind activitatea controlorilor civili de trafic aerian care să corespundă cerințelor tehnice și condițiilor existente în prezent la nivel internațional. Decretul-lege nr. 125/1990 este, practic, singurul act normativ care reglementează distinct această categorie de personal al aviației civile, conținând prevederi incomplete.

S-a dorit, astfel, elaborarea unui act normativ cu putere de lege care să abroghe Decretul-lege nr. 125/1990, cu atât mai mult cu cât, în condițiile stabilite de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte asigurări sociale, încadrarea controlorilor de trafic în grupele I și a II-a de muncă nu mai poate fi considerată aliniată legislației actuale.

Ca tehnică legislativă, prezentul statut încorporează cea mai mare parte a dispozițiilor Decretului-lege nr. 125/1990, prevăzând totodată abrogarea acestui act normativ.

- *Desfășurarea activității controlorilor civili de trafic aerian în condiții de muncă speciale*

În considerarea condițiilor de muncă în care își desfășoară activitatea controlorii civili de trafic aerian, precum și a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte asigurări sociale, proiectul prevede încadrarea controlorilor civili de trafic aerian în categoria salariaților care își desfășoară activitatea în condiții de muncă speciale.

- *Pensionarea pentru limită de vârstă*

Încadrarea în condiții de muncă speciale, corelată cu gradul de uzură fizică și morală, determinată de desfășurarea unei astfel de activități, justifică stabilirea unei vârste de pensionare pentru limită de vârstă redusă în comparație cu vârsta standard de pensionare prevăzută în Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte asigurări sociale. Astfel, prezentul statut prevede posibilitatea controlorilor civili de trafic aerian, atât bărbați cât și femei, de a beneficia de pensie pentru limită de vârstă la împlinirea vârstei de 57 ani. Această prevedere este în concordanță cu prevederile privind vârsta de pensionare a controlorilor de trafic aerian civil din alte state europene cum ar fi: Germania – 55 de ani (cu posibilitatea de pensionare anticipată la 52 de ani), Danemarca – 55 de ani, Spania – 55 de ani (cu posibilitatea de pensionare anticipată la 52 de ani).

Dintre factorii care induc oboseala și stres cu repercusiuni asupra stării de sănătate și implicit asupra siguranței traficului aerian, sunt de menționat: numărul mare de informații care trebuie decodate și procesate în timp foarte scurt, supravegherea permanentă a ecranelor radar, programul de lucru în ture de 12/24 sau 12/48 (cu urmări asupra ritmului de somn și a stării de veghe), activitatea sedentară, ambianța de muncă (spații relativ închise și condiții de climatizare artificială).

În ceea ce privește controlorii de trafic din categoria de vârstă de peste 50 de ani, odată cu înaintarea în vârstă, au loc anumite transformări fiziologice normale corelate cu cele specifice practicării acestei meserii o perioadă de timp mai mare de 20 de ani, ce au ca și consecință scăderea randamentului profesional și afectarea în mod negativ a siguranței traficului aerian.

- *Acordarea pensiei de serviciu*

Tipologia activității de controlor civil de trafic aerian, precum și ritmul și condițiile în care această activitate se desfășoară determină un grad ridicat de expunere la factori de stres și de epuizare psihică. Astfel, limita de vârstă la care trebuie să se producă pensionarea controlorilor civili de trafic aerian este mai redusă decât în cazul altor profesii. De asemenea, prezintă o deosebită importanță termenii și condițiile în care această pensionare va avea loc, în special în considerarea evoluției legislației aplicabile în materie în statele membre ale Uniunii Europene.

În lumina celor de mai sus, se impune acordarea unei pensii de serviciu, asemenea altor categorii de salariați ce își desfășoară activitatea în condiții ridicate de stres și de risc.

Prin acordarea acestei pensii de serviciu se urmărește completarea pensiei pentru limită de vârstă acordată din bugetul asigurărilor sociale de stat, astfel încât valoarea totală a pensiei de care beneficiază controlorii civili de trafic aerian prin cumularea sumelor primite în baza Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu titlu de pensie pentru limită de vârstă, cu cele primite în baza prezentei legi, să fie de 60-85% din media veniturilor salariale nete realizate în 6 luni consecutiv lucrate ca și controlori de trafic, la alegerea persoanei în cauză, în funcție de numărul de ani în activitatea de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian după caz. Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public de pensii se suportă din bugetul angajatorului controlorului civil de trafic aerian.

Includerea unei astfel de prevederi evită încărcarea sistemului public de pensii, permițând totodată asigurarea unei pensii de serviciu destinată controlorilor civili de trafic aerian, care să corespundă întrutotul tipului și condițiilor de muncă în care aceștia își desfășoară activitatea.

4. Elaborarea proiectului privind statutul controlorului civil de trafic aerian în concordanță cu reglementările comunitare

Prezentul proiect de lege privind statutul controlorului civil de trafic aerian din România corespunde cadrului creat de principalele reglementări comunitare privind siguranța traficului aerian civil:

- Regulamentul Comisiei Europene nr. 1217/2003 cu privire la programele de control ale calității securității aviației civile naționale;

- Directiva Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 42/2003 cu privire la raportarea incidentelor din aviația civilă;
- Rezoluția Consiliului Uniunii Europene din 17 noiembrie 1995 referitoare la congestiunea și situațiile de criză care afectează traficul aerian în Europa;
- Regulamentul Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 551/2004 cu privire la organizarea și folosirea spațiului aerian în cadrul „Cerului Unic European”;
- Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlament nr. 0614/1999;
- Regulamentul Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 549/2004 cu privire la crearea Cerului Unic European;
- Regulamentul Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 550/2004 cu privire la serviciile de navigare aeriană în Cerul Unic European;
- Regulamentul Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 552/2004 cu privire la interoperabilitatea rețelei de management al traficului aerian european.

Acest statut este în concordanță cu prevederile Directivei nr. 42/2003 cu privire la raportarea incidentelor din aviația civilă, referitoare la păstrarea confidențialității asupra identității controlorilor civili de trafic aerian care raportează incidentele de aviație civilă și la protejarea acestora împotriva sancțiunilor administrative, contravenționale sau penale. Aceste prevederi se impun tocmai pentru a se încuraja raportarea oricărui eveniment de aviație civilă în scopul prevenirii producerii de incidente și creșterii siguranței traficului aerian. Prevederi similare au fost preluate, de altfel, și la nivelul proiectului de modificare a Codului Aerian Civil din Marea Britanie (elaborat în 2004), precum și în Codul Aerian Civil din Danemarca.

5. Structura proiectului statutului controlorului civil de trafic aerian

Prezentul proiect de lege privind Statutul Controlorului Civil de Trafic Aerian din România este structurat în 6 capitole și 5 anexe, având următorul conținut sintetic:

Capitolul I, dedicat dispozițiilor generale, stabilește domeniul de aplicare al prezentei legi și conține o serie de definiții pentru termenii utilizați în cuprinsul statutului, urmând ca aceștia să se completeze cu definițiile prevăzute în Codul Aerian al României și cu cele prevăzute în reglementările naționale sau internaționale privind traficul aerian, aplicabile în România.

În **capitolul II** sunt cuprinse prevederi privind categoriile de controlori civili de trafic aerian care desfășoară activități de dirijare, control și/sau informare a traficului aerian în spațiul aerian al României, precum și în orice alt spațiu aerian delegat României prin acordurile la care România este parte.

Capitolul III conține reglementarea de principiu a licențierii controlorilor civili de trafic aerian, fiind prevăzute condițiile generale de exercitare a atribuțiilor de dirijare, control și informare a traficului aerian, prerogativele asociate deținerii unei licențe, precum și prevederi privind suspendarea și retragerea licenței. Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, printr-un organism tehnic specializat, este autoritatea competentă în licențierea controlorilor civili de trafic aerian care va stabili, totodată, și procedura de acordare a licențelor.

Capitolul IV reglementează drepturile și îndatoririle controlorului civil de trafic aerian. În ceea ce privește drepturile controlorilor civili de trafic aerian, printre acestea se numără dreptul la libera exprimare în condițiile legii, dreptul de a fi informat și consultat cu privire la deciziile care se iau în aplicarea prezentului statut și care îl vizează în mod direct, dreptul de a

beneficia de forme de perfecționare profesională în condițiile legii, de program de susținere psihologică, dreptul la o pensie de serviciu, etc.

Ținând cont de condițiile speciale de muncă în care controlorii își desfășoară activitatea profesională, sunt prevăzute în prezentul statut o serie de drepturi speciale, prevăzându-se, totodată, posibilitatea ca astfel de drepturi speciale să fie reglementate și în contractele de muncă colective și individuale.

Îndatoririle personalului de control al traficului aerian privesc, în general, obligațiile acestuia de a-și exercita activitățile profesionale cu profesionalism, loialitate, corectitudine, în mod conștiincios și corespunzător calificării personale atestate prin licență, astfel încât să prevină orice faptă/act care ar putea pune în pericol siguranța traficului aerian și să se abțină de la orice faptă care ar putea să aducă prejudicii organului de trafic aerian în care își desfășoară activitatea.

Capitolul V stabilește cadrul general în care se poate angaja răspunderea controlorului civil de trafic aerian, în măsura în care acesta încalcă îndatoririle care-i revin, conform prezentului statut, contractelor colective și individuale de muncă, cât și reglementărilor în vigoare, punând în pericol siguranța traficului aerian.

Capitolul VI, destinat Dispozițiilor finale, prevede, printre altele, reglementările care vor fi abrogate la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Cele 5 anexe ale acestei legi cuprind prevederi referitoare la calificările/autorizările controlorului civil de trafic aerian, durata concediului de odihnă suplimentar și de recuperare psihologică, vârsta de pensionare anticipată, cuantumul pensiei de serviciu, funcțiile controlorilor civili de trafic aerian.